

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocata Dragan Patricia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe

MUNTEANU Stanislav XXXXX, născut
la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.07.2019 – 13.08.2019;

Instanța de recurs: 11.09.2019 – 03.06.2020;

Instanța de recurs în anulare: 25.01.2021 – 10.03.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 13.08.2019, Munteanu Stanislav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 4 ani cu ispășire în penitenciar de tip deschis cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal a fost dispusă neexecutarea pedepsei cu închisoare dacă inculpatul, în termenul de probă de 5 ani, nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, cu obligarea acestuia de a nu-și schimba domiciliul pe perioada de probațiune, fără consimțământul organului competent care va exercita supravegherea pe perioada dată.

Cauza a fost judecată prin procedura acordului de recunoaștere a vinovăției.

S-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 4378 lei.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut că, Munteanu Stanislav, la data de 27 aprilie 2019, aproximativ la ora 03:00, deținând permis de conducere, conducând automobilul de model "Toyota Auris" cu XXXXX și deplasându-se pe drum public, având ca pasageri pe Jelimalai Ion, Cobiac Adrian, Hiznicencu Eugeniu și Beșleu Daniel, din direcția XXXXX spre s XXXXX,

manifestând superficialitate față de respectarea regulilor de securitate a circulației, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și al urmărilor prejudiciabile, prevăzând urmările prejudiciabile, considerând în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ignorând cerințele pct. 39.1 (înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi efectuată în siguranță), a pct. 43.2 lit. a) (în afara localităților conducătorul trebuie să conducă vehiculul cât mai aproape de marginea dreaptă a carosabilului), pct. 45.1 (Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră), pct. 45.2 (în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului) a Regulamentului Circulației Rutiere, astfel nefiind atent la traseu, și neadaptând viteza cu care se deplasa la faptul că este în cotitură, pierzând controlul volanului automobilului condus de către acesta a ieșit pe contrasens după care, în afara traseului pe care circula pe acostament, după care s-a tamponat într-un pilon electric. Ca rezultat Cobiac Adrian s-a ales cu vătămare corporală neînsemnată, Jelimalai Ion cu vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată, Hiznicencu Eugeniu cu vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață și Beșleu Daniel cu vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, care au cauzat decesul.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201919D0057 din 30.04.2019 la Hiznicencu Eugeniu, fractura osului femoral drept, plagă la gamba dreaptă au fost produse prin acțiune traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data și circumstanțele indicate (accident rutier), se califică ca vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201919C0082 din data de 22.05.2019, decesul lui Beșleu Daniel a survenit la data de 27.04.2019 în rezultatul traumei cranio-cerebrale și vertebro-medulare închise, exprimată prin hemoragie în țesutul moale pericranian și subarahnoidală, fractura corpurilor 1 și 2 cervicale și intramedulare. De asemenea, la expertiza cadavrului au fost depistate echimoze la față și mâna stângă. Vătămrile corporale descrise mai sus, produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil la data și circumstanțele indicate (accident rutier), se califică ca grave, periculoase pentru viață.

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, procurorul în Procuratura r-nul Edineț, Vitalie Lungu, a declarat recurs în care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a), b) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de 4 ani și 8 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis cu anularea dreptului de a

conduce mijloacele de transport și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 5266,05 lei.

În motivarea recursului recurentul a indicat, că instanța de judecată, dispunând în privința inculpatului aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – i-a stabilit o pedeapsă prea blândă fără a ține cont în deplină măsură de prevederile art. 61, 75 Cod penal, astfel pedeapsa stabilită nu-și va atinge scopul prevăzut de lege.

De asemenea procurorul a considerat că instanța de judecată neîntemeiat a admis doar parțial solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 5266,05 lei de la inculpat, fiind dispusă încasarea în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare doar în sumă de 4378 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2020, a fost admis recursul procurorului, prin care s-a casat parțial sentința, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru instanța de fond după cum urmează.

Munteanu Stanislav s-a considerat condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) și b) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 4 ani cu executare în penitenciar de tip deschis cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Munteanu Stanislav a fost anunțat în căutare. În rest, s-a menținut sentința.

4.1 În motivarea concluziei sale instanța de recurs a menționat că, instanța de fond a judecat cauza pe baza acordului de recunoaștere a vinovăției, procedură prevăzută de art. 506- 509 Cod de procedură penală, sentința fiind contestată doar în latura pedepsei și neîncasării cheltuielilor de judecată. Instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 61,75 Cod penal.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de recurs a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Instanța de recurs a considerat că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61,75 Cod penal și pripit a ajuns la concluzia de a aplica în privința inculpatului pedeapsă non privativă de liberate.

Deși ca un motiv de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de fond a reținut că inculpatul este relativ de o vârstă tânără, fără careva vicii, caracterizat pozitiv la locul de trai, anterior nu a comis fapte prevăzute de legea penală, a comis infracțiune din imprudență, căința sinceră, a întreprins măsuri în vederea recuperării prejudiciului, aceste circumstanțe individuale ale inculpatului nu pot prevala asupra

gravității infracțiunii și consecințelor survenite-decesul victimei.

Instanța de recurs a concretizat că, deși inculpatul a recunoscut vina, totuși nu a întreprins măsuri în a-și cere scuze pentru faptele comise de la succesorul victimei, fapt ce demonstrează atitudinea ușuratică și neglijentă a acestuia față de fapta comisă, chiar și în cazul că a comis o infracțiune din imprudență.

Astfel, s-a constatat ca fiind neîntemeiată măsura suspendării condiționate a executării pedepsei, urmând a casa sentința judecătorească atacată în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, rejudecarea cauzei cu dispunerea executării pedepsei reale cu închisoare în penitenciar de tip deschis.

Cu referire la mărimea pedepsei, închisorii, instanța de recurs a fost de părerea, că această pedeapsă va fi efectivă pentru reeducarea și corijarea persoanei vinovate, va restabili drepturile lezate în urma comiterii infracțiunii, la fel va preveni săvârșirea de către vinovat a noi fapte penale.

Ce ține de solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 5266,05 lei, s-a demonstrat că instanța de fond corect a stabilit suma ce urma a fi încasată în mărime de 4378 lei, în rest s-a respins solicitarea.

4.2 Decizia menționată a devenit irevocabilă la data pronunțării.

5. Împotriva deciziei instanței de recurs, avocata Dragan Patricia în numele lui inculpatului a declarat recurs în anulare prin care solicită admiterea acestuia, casarea totală a deciziei cu trimiterea cauzei penale la rejudecare și eliberarea lui Munteanu Stanislav din penitenciarul în care este deținut

În motivarea recursului a invocat:

- în acțiunile condamnatului lipsește vinovăția, fiind afectată de anumiți factori psihofizici relevanți proprii fiind contaminat la momentul comiterii faptei și care se confirmă prin epicriza acestuia și concluzia medicală a specialiștilor din domeniul medicinei;

- condamnatul a informat de nenumărate ori, atât organul de urmărire penală, cât și instanța de fond despre faptul că se află la evidența medicului psihiatru în Italia cu diagnoza epilepsie severă din copilărie, acest fapt a fost apreciat ca fiind irelevant, iar în privința condamnatului nu s-a dispus efectuarea unei expertize medico-legale psihologico-psihiatrică care ar stabili starea psihofiziologică la momentul comiterii faptei, luând în considerație faptul, că imediat după producerea accidentului rutier, vinovat de producerea căruia a fost recunoscut Munteanu Stanislav, starea de sănătate a acestuia s-a agravat, el urmând un tratament în staționar;

- judecarea cauzei la Curtea de Apel Bălți a avut loc în absența condamnatului, cu încălcarea dreptului condamnatului la autoapărare. Or, condamnatul nu a putut fi prezent în ședința de judecată pe motiv de boală, fapt ce a fost adus la cunoștință instanței prin intermediul tatălui acestuia, care a comunicat că ultimul aflându-se la evidentă în cadrul unei clinici psiho-terapeutice italiene din copilărie, la acel moment a fost internat în vederea administrării unui tratament ce nu suferea amânare;

- Curtea de Apel Bălți la judecarea recursului, a judecat recursul și a pronunțat Decizia în lipsa inculpatului, care a fost lipsit de dreptul de a da explicații pe marginea acuzației aduse și de a prezenta probe ce ar demonstra lipsa vinovăției în acțiunile lui;

- Curtea de Apel Bălți fără a-l audia pe inculpat, a considerat lipsa acestuia de la ședință neîntemeiată, cu toate că, la data pentru care a fost numită ședința, în Republica Moldova era decretată stare de urgență în sănătate publică, și prin urmare era restricționat accesul persoanelor pe/de pe teritoriul statului, iar ultimul a invocat necesitatea aflării în Italia pentru a fi supus unor investigații medicale, în lipsa cărora, medicul la evidența căruia se află nu avea posibilitatea să-i prescrie medicamente, fără de care și-ar fi agravat starea sănătății și ar fi provocat noi crize;

- prin examinarea cauzei penale și pronunțarea deciziei în lipsa inculpatului, 1-a privat pe ultimul de dreptul de a prezenta probe în susținerea acestei poziții și a solicita numirea unei expertize judiciare în baza extraselor instituției clinico - psihiatrice Italiene.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului înaintat, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Hotărârea judecătorească irevocabilă, împiedică redeschiderea procesului penal cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către Colegiul penal.

Or, Colegiul penal reiterează că dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează exhaustiv care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare, și anume, că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii, iar alin. (2) al aceluiași articol, prevede că, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

Potrivit art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Conform art. 456 alin. (1) coroborat cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 455 Cod de procedură penală.

În textul art. 455 alin. (2) Cod de procedură penală, se specifică cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special este descris conținutul acesteia. Or, norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea expresă a temeiurilor prevăzute de art. 453 Cod de procedură penală.

În ceea ce privește recursul declarat în prezenta cauză, Colegiul penal conchide că acesta nu este motivat prin prisma viciului fundamental admis de instanțele ierarhic inferioare la judecarea acestei cauze, mai mult ca atât, se constată că recurenta invocă motive legate de corectitudinea procedurală a instanțelor de judecată, care nu respectă cerințele recursului în anulare, iar nemulțumirea sau solicitarea rejudecării cauzei nu este viciu fundamental care ar impune instanța de recurs să caseze decizia Curții de Apel Bălți.

Motivele invocate precum că a fost examinat în lipsa inculpatului sunt nefondate, din motiv că ultimul știa de data ședințelor de judecată, însă din motive necunoscute instanței nu s-a prezentat, fapt confirmat prin avizele de recepție semnate de inculpat (Vol-II, f.d. 24, 33, 45) și de dovada de predare - primire a citației (Vol-II, f.d. 42). De asemenea, i-a fost oferit inculpatului cuvântul de a-și motiva acțiunile sale prin procesul- verbal din 18.12.2019 (Vol-II, f.d. 56). În legătură cu situația pandemică din țară pronunțarea dispozitivului a fost amânată pentru data de 03.06.2020, inculpatul fiind informat, prin avizul de recepție a citației, cu semnătura ultimului (Vol-II, f.d. 63).

De asemenea, recurenta pune la îndoială vinovăția condamnatului în săvârșirea infracțiunii, deși, el, fiind asistat de apărător, a încheiat acord de recunoaștere a vinovăției pe fapta comisă în care i s-au explicat toate drepturile procedurale și consecințele încheierii acordului, iar conform art. 509 Cod de procedură penală, sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi contestat doar referitor la erorile procesuale și la măsura de pedeapsă. Inculpatul nu a contestat sentința și nu a invocat careva erori procesuale, deci considera că a fost condamnat întemeiat.

În asemenea condiții, Colegiul penal conchide că titularul recursului nu a respectat cerințele legale cu privire la întocmirea unei cereri de recurs în anulare, ignorând prevederile art. 455 Cod de procedură penală în acest aspect.

În consecință, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului înaintat, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

8. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (2), art. 432 alin. (2) pct. 1), art. 453, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocata Dragan Patricia în numele lui *MUNTEANU Stanislav XXXXX*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2020, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 09 aprilie 2021.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun